

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Gymnázium, Šternberk, Horní nám. 5
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0218
Šablona	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Označení materiálu	VY_32_INOVACE_Kalandrova01
Vypracoval, Dne	Mgr. Lucie Kalandrová, 10.9.2013
Ověřeno (datum)	12.9.2013
Předmět	Základy společenských věd
Třída	4.B
Téma hodiny	Stát (definice, funkce, teorie vzniku)
Druh materiálu	PowerPointová prezentace
Anotace	Študenti získají znalosti v oblasti státovědy. Procvičí tuto problematiku v závěrečných otázkách a připojí svoje postřehy k danému tématu.

-

?: Kolik nezávislých států
dnes přibližně existuje?
(vyhledávání na
internetu).

Obrázek č.1

Termín stát

- Moderní termín „stát“ začal v politice používat Niccolo Machiavelli (1469-1527)
- Citát „Cíl ospravedlňuje prostředky.“

?: Co by tento termín mohl znamenat v politice?
(diskuse)

Obrázek č.2

Znaky státu

- **Suverenita** = svrchovaná moc státu nad obyvatelstvem svého území
 - vnitřní (může být omezována působením pol. stran, hnutí)
 - vnější (může být zpochybňována díky ekon., polit., vojenským závislostem na jiných zemích)
- ! *Pozor! Stát se může vzdát svých práv ve prospěch celku (EU) nebo si svou suverenitu zachovat (OSN) (diskuse)*
- **Právní subjektivita** (způsobilost vystupovat v právních vztazích, např. při uzavírání smluv)
- **Práva občanů v zákonech**
- **Státní aparát** – soustava orgánů vykonávajících státní moc a správu

Území a obyvatelstvo

- Území (suchozemský prostor, plochu vnitřních i pobř.vod, prostor pod nimi a vzdušný prostor)

- Obyvatelstvo

!Pozor! Občan je pojem politickým x obyvatel je pojem geografický

?: Může být občan USA obyvatelem Olomouce?

Funkce státu

Vnitřní

- Garance základních práv a svobod
- Ochrana obyvatel a jejich majetku
- Stanovení podmínek pro chod ekonomiky
- Zajištění občanů v nemoci, ve stáří
- Péče o kulturní dědictví, rozvoj školství vědy a tělovýchovy

Vnější

- Ochrana proti napadení
- Rozvoj vztahů s ostatními státy
- Podpora integračních vztahů
- Prosazování zájmů státu v zahraničí

Teorie vzniku státu

Přiřad'te název na levé straně k jeho definici na pravé.

- Teologická
- Mocenská
- Patriarchální
- Smluvní

- Stát chápe jako vládu silnějšího nad slabšími
- Stát vznikl postupným rozšiřováním rodiny, panovník vládne nad občany jako otec nad dětmi
- Stát vznikl z boží vůle
- Občané se vzdali části svých práv ve prospěch státu, stát je má tedy povinnost chránit

Doplňte

- Historicky první státy se začaly vznikat přibližně kolem roku.....
- Jedná se např. o státem rozumíme stát, ve kterém je vztah mezi občanem a vládou vymezen pomocí práva.
- Fakt, že si stát řeší vnitřní i vnější záležitosti sám označujeme jako.....
- Stát jako hlavní nástroj společnosti plní několik....Ty bývají rozdělovány na..... a
- Ekonomická funkce patří mezifunkce státu. Citát N.Machiavelliho parafrázujeme příslovím:.....

Doplňte

- Božský původ státu předpokládáteorie.
- Vznik této teorie bychom časově zařadili do období.....Jako nejpravděpodobnější teorie vzniku státu se mi jeví.....teorie.
- Řešení: 3500 př.n.l.,summerská říše, právní stát, státní suverenita, funkcí, vnitřní a vnější, vnitřní, „Účel světí prostředky.“, teologická.

Zdroje a prameny

- Obrázek č.1: Dostupný pod licencí Creative Commons na [www http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:AlterOrient.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:AlterOrient.jpg) Autor: Captain Blood
- Obrázek č.1: Dostupný pod licencí Creative Commons na [www http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Santi di Tito - Niccolo Machiavelli%27s portrait headcrop.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Santi_di_Tito_-_Niccolo_Machiavelli%27s_portrait_headcrop.jpg) Autor: Blurpeace
- BARTONÍČKOVÁ , K.; BUČEK, L.; MICHALČÁKOVÁ, G.; MOCHŤÁK, J.; PANOVSÁ, K.; RABINSKÁ, I.; SVOBODA, J.; ZAPLETAL, L.; WAWROSZ, P. *Občanský a společenskovední základ - přehled středoškolského učiva*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009, 272 s. ISBN 978-80-251-2631-8
- DVOŘÁK, J.; EMMERT, F.; KATRŇÁK, T.; KRAUSOVÁ, M.; MUŽÍKOVÁ, O.; SOJKA, M.; ŠEVELA, M.; ŠÍMOVÁ, B.; ŠVANDOVÁ, B.; TARÁBKOVÁ, M.; VALACH, M.; VOŇKOVÁ, E. *Odmaturuj ze společenských věd*. Vyd. 1. Brno: Didaktis, 2008, 256 s. ISBN 978-80-7358-122-0